

Parc de Molló – Parc d'Animals del Pirineu

El duc (*Bubo bubo*)

El duc és un rapinyaire nocturn molt gran, amb una envergadura alar de fins 170 cm. Igual que altres rapinyaires nocturns, els ducs tenen dos plomalls al cim del cap que semblen orelles, però que no tenen res a veure amb el sentit de l'oïda.

Els rapinyaires nocturns tenen un sentit de l'oïda molt desenvolupat i també són capaços de veure bé quan hi ha molt poca llum: concretament, s'ha comprovat que poden veure un objecte quan la llum té un intensitat de només l'1% de la que necessitarien les persones.

El duc menja sobre tot conills i l'abundància de conills, a manca de preses alternatives, condiciona la densitat de ducs i el seu èxit reproductor. A més de conills, el duc pot caçar altres mamífers com ara llebres, esquirols i petits carnívors. Curiosament, algunes parelles de ducs s'han especialitzat en caçar rates als abocadors. Aprofitant la foscor, els ducs poden caçar altres rapinyaires fins la mida d'un estor o d'un aligot. Per aquesta raó, moltes espècies de rapinyaires ataquen els ducs si els descobreixen a la llum del dia. Fa anys, molts nius de duc eren espoliats per agafar-ne els pollets i criar-los amb la finalitat de fer-los servir, un cop adults, per atreure altres rapinyaires i caçar-les. Avui el duc, igual que tots els altres rapinyaires nocturns i diürns, està estrictament protegit per la llei.

Tot i que és un animal més propi de la plana que de l'alta muntanya, es pot observar ocasionalment fins als 2.000 metres d'alçada, sobre tot al Pirineu Oriental. La disminució de les poblacions de conills i la reforestació ha fet que les poblacions de duc als Pirineus estiguin minvant. Malauradament, a més, el duc és molt vulnerable a l'electrocució en tocar línies elèctriques.

Si la nit és tranquil·la, l'udol del duc es pot escoltar fins a quatre km de distància, sobre tot als mesos freds de l'any. L'udol es fa servir per delimitar els límits del territori i cada individu té un udol característic.

El duc fa niu aprofitant balms, nius d'altres rapinyaires i forats naturals. Tolera bé la proximitat de les persones i pot fer niu a les proximitats dels pobles o masies. No obstant això, és molt sensible a les molèsties directes a les rodalies del niu. El duc és monògam i tant el mascle com la femella alimenten els petits.

El duc és una de les vuit espècies de rapinyaires nocturns que es poden veure a Catalunya. De les altres, destaca el mussol pirinenc (*Aegolius funereus*) com l'espècie més característica de l'alta muntanya. El mussol pirinenc, molt més petit que el duc, viu al nord d'Euràsia i d'Amèrica del Nord, al centre d'Europa i a varies serralades del centre i sud del continent, però a Espanya viu només als Pirineus. A Catalunya es troba sobre tot als boscos de pi negre, pi roig i avet, i el 70% dels territoris es localitzen entre els 1700 i els 2100 metres d'alçada. El mussol pirinenc acostuma a fer el niu als forats fets per varies espècies de picot, tot i que els que més aprofita són els del picot negre.